

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžik/1/2018
Identifikačné číslo spisu: 1013201293
Dátum vydania rozhodnutia: 23.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1013201293.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu (sudca spravodajca) a z členov senátu Mgr. Viliama Pohančenika a JUDr. Anny Peťovskej, PhD. v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobca): JUDr. F. T., LL.M., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., zastúpený: Mgr. Stanislavom Hutňanom, advokát, so sídlom Kominárska 2, 83 104 Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom, Župné nám. 13, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 32175/2013-23-II zo dňa 06.05.2013, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/173/2013-190 zo dňa 2. júla 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/173/2013-190 zo dňa 02.07.2018 m e n í tak, že rozhodnutie Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 32175/2013-23-II zo dňa 6. mája 2013, ako aj rozhodnutie žalovaného č. 246/2013-34-I zo dňa 05.04.2013 z r u š u j e a v r a c i a vec žalovanému na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi p r i z n á v a proti žalovanému nárok na úplnú náhradu trov kasačného konania, ako aj konania pred Krajským súdom v Bratislave.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom č. k. 6S/173/2013-190 zo dňa 2. júla 2018 Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorý ako povinná osoba podľa § 2 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám (ďalej len „ZSI“), podľa § 18 ods. 2 a § 22 ods. 1 ZSI v spojení s § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, rozhodnutím č. 246/2013-34-I zo dňa 05.04.2013 nevyhovel žiadosti žalobcu o poskytnutie informácie: „o zaslanie písomných pripomienok účastníkov konania v spojených prejudiciálnych konaniach C-411/10 s C-493/10 N.S. et. M.E v anglickom jazyku“ s poukazom na § 11 ods. 1 písm. d) ZSI, keďže požadované informácie sa týkajú rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie ako medzinárodného súdneho orgánu. Žalobca proti rozhodnutiu podal dňa 23.04.2013 rozklad, o ktorom rozhodol Minister spravodlivosti Slovenskej republiky rozhodnutím č. 32175/2013-23-II zo dňa

06.05.2013 tak, že rozklad zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

2. Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že písomné pripomienky účastníkov konania v spojených prejudiciálnych konaniach C-411/10 a C-493/10 N.S. et M.E. v anglickom jazyku sa nepochybne týkajú rozhodovacej činnosti súdu, keďže vyhodnotenie pripomienok, pokiaľ sú pre rozhodnutie podstatné, musí byť súčasťou súdneho rozhodnutia. Skutočnosť, že v čase žiadosti o sprístupnenie informácie boli prejudiciálne konania právoplatne skončené, podľa názoru krajského súdu nemala relevantný vplyv pre pozitívne vybavenie predmetnej žiadosti.

3. Krajský súd ďalej konštatoval, že žalobca sa domáhal práva na informácie zaručené Ústavou SR, Listinou základných práv a slobôd a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám. Ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d) ZSI upravuje obmedzenie práva na slobodný prístup k informáciám, ktorý je treba na požadovanú informáciu aplikovať, keďže informácia požadujúca žalobcom sa týka písomných pripomienok účastníkov konania v spojených prejudiciálnych konaniach C-411/10 a C-493/10 N.S. et M.E. v anglickom jazyku. Z kontextu žiadosti je nepochybné, že ide o písomnosti účastníkov konania pred Súdny dvorom Európskej únie, t. j. medzinárodného súdneho orgánu a preto ich sprístupnenie sa riadi osobitným predpisom. Osobitným predpisom na sprístupnenie dokumentov medzinárodného súdneho orgánu je Rokovací poriadok ESĽP, ktorý v pravidle 33 ods. 1 upravuje pre situáciu dokumentov, ktoré Kancelárii predložia strany, že sú prístupné verejnosti v súlade s opatreniami určenými tajomníkom, pokiaľ predseda komory z dôvodov uvedených v odseku 2 tohto pravidla, z vlastného podnetu alebo na základe žiadosti niektorej zo strán alebo ktorejkoľvek dotknutej osoby nerozhodne inak. Pravidlo 33 ods. 1 Rokovacieho poriadku ESĽP ako i čl. 40 ods. 2 Dohovoru hovoria o prístupnosti dokumentov verejnosti, neukladajú žalovanému, ako povinnej osobe podľa ZSI povinnosť dokumenty sprístupniť. Dokumenty sú prístupné verejnosti v sídle ESĽP a z tejto skutočnosti nemožno ani extenzívne vyvodiť záver, že žalovaný, ako povinná osoba požadované informácie sprístupní žalobcovi. Žalobca ako občan Európskej únie má právo na sprístupnenie dokumentov v sídle ESĽP podľa Rokovacieho poriadku ESĽP v spojení s Dohovorom.

4. K otázke viazanosti Slovenskej republiky Dohovorom a postavenie Rokovacieho poriadku ESĽP k Slovenskej republike krajský súd v celom rozsahu odkázal podľa § 140 S. s. p. na právny názor správneho súdu vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/169/2013-148 z 21.02.2018 s tým, že Dohovor je pre Slovenskú republiku záväzný a Rokovací poriadok ESĽP je interným predpisom ESĽP a týmto nie je Slovenská republika viazaná (Slovenskej republike neukladá žiadnu povinnosť, teda ani sprístupniť požadované dokumenty). Z uvedeného vyvodil záver, že čl. 40 ods. 2 Dohovoru ani Rokovací poriadok ESĽP neukladajú povinnosť žalovanému sprístupniť písomné pripomienky účastníkov konania v spojených prejudiciálnych konaniach C-411/10 a C-493/10 N.S. et M.E. v anglickom jazyku, ktoré účastníci predložili ESĽP. (Poznámka kasačného senátu: Ide tu o zjavnú vadu odôvodnenia napadnutého rozsudku keďže krajský súd vo veciach Súdneho dvora EU argumentuje Dohovorom ESĽP).

5. Krajský súd dospel k záveru, že správne orgány dostatočne zistili skutkový stav a vec správne právne posúdili. V konaní správnych orgánov sa nevyskytli vady, ktoré by mali negatívny vplyv na zákonosť ich rozhodnutí, správne orgány sa vysporiadali so všetkými pre posúdenie veci podstatnými námietkami, preto nevyhovením žiadosti nemohlo dôjsť k negatívnemu zásahu do práva žalobcu na informácie a súd žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote žalobca (sťažovateľ) v zastúpení advokátom včas kasačnú sťažnosť. Okrem iných relevantných dôvodov kasačnej sťažnosti sa krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku nevysporiadal s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžo/105/2015 zo dňa 22.02.2017, podľa ktorého ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d) ZSI sa môže vzťahovať iba na prebiehajúce konania, pričom v predmetnej veci išlo o prístup k informáciám z niekoľko rokov právoplatne ukončeného konania, a povinné osoby majú povinnosť vždy skúmať materiálny charakter obmedzenia prístupu k informáciám, a to na základe ustanovenia § 12 ZSI. Kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, skúmal aj

napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu. Predmetom konania bola výlučne právna otázka výkladu pojmu „týka sa rozhodovacej činnosti súdu“, použitého v ustanovení § 11 ods. 1 písm. d./ ZSI.

7. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti písomne nevyjadril.

8. Podľa § 462 ods. 2 SSP ak kasačný súd dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy nie je v súlade so zákonom, a krajský súd žalobu zamietol, môže rozhodnutie krajského súdu zmeniť tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vráti na ďalšie konanie.

9. Podľa § 464 ods. 1 SSP ak kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti v obdobnej veci, ktorá už bola predmetom konania pred kasačným súdom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na obdobné rozhodnutie, ktorého prevzatú časť v odôvodnení uvedie.

10. Kasačný súd pri rozhodovaní tejto veci vychádzal z obdobnej veci, ktorú predstavuje rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžo/105/2015 zo dňa 22.02.2017, podľa ktorého ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d/ ZSI najvyšší súd vykladá tak, že sa môže vzťahovať iba na prebiehajúce konania („živé veci“), pretože týkať sa rozhodovacej činnosti môže iba dovtedy, dokiaľ rozhodovacia činnosť v danej veci prebieha.

11. Podľa § 11 ods. 1 písm. d./ zák. č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám (zákon o slobode informácií) v znení účinnom ku dňu 05.04.2013 povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka rozhodovacej činnosti súdu vrátane medzinárodných súdnych orgánov alebo orgánu činného v trestnom konaní okrem informácie, ktorá sa sprístupňuje podľa osobitného predpisu, rozhodnutia policajta v prípravnom konaní podľa druhej časti druhej hlavy piateho dielu Trestného poriadku <. a informácie o vznesení obvinenia vrátane opisu skutku, ak ich sprístupnenie nezakazuje zákon alebo ak ich sprístupnenie neohrozuje práva a právom chránené záujmy.

12. Najvyšší súd konštatuje že „v zmysle uvedeného ustanovenia sa nesprístupňujú informácie, ktoré sa týkajú rozhodovacej činnosti súdu. Informácia má takúto kvalitu v zásade iba počas súdneho konania, až do právoplatného skončenia veci. V súdnej terminológii sa takýto predmet konania označuje ako „živá vec“. Ide o historický princíp. Priebeh konania je ovládaný procesnými zásadami bezprostrednosti a priamosti, a preto si konajúci súd vždy obstaráva základ a vytvára úsudok pre svoje rozhodnutie iba na základe informácií, ktoré vyjdú najavo iba pred ním. Až do právoplatného skončenia súdneho konania má verejnosť pasívny prístup k informáciám prostredníctvom účasti na súdnych pojednaniach. Cieľom tohto ustanovenia je garantovať nezávislosť súdnictva, vylúčiť tým „paralelný priebeh súdneho procesu na verejnosti“. Verejnosť má prístup k informáciám zabezpečený prístupom do súdnych budov a na pojednania. Rozsudky sa vyhlasujú verejne. Ide o všeobecné princípy, ktorými sa spravujú nielen národné súdy, ale i Súdny dvor Európskej únie“.

13. O trovách konania pred krajským a kasačným súdom bolo rozhodnuté podľa § 467 ods. 1, 2 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP tak, že v kasačnom konaní úspešnému sťažovateľovi bolo voči žalovanému priznané právo na úplnú náhradu doterajších trov. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle § 175 ods. 2 SSP krajský súd samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

14. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

15. Keďže kasačný súd vo veci priamo rozhodol, nahradil čiastočne nezrozumiteľné odôvodnenie rozsudku krajského súdu vlastným rozhodnutím.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.